

stræbelser og den kendsgerning, at årlige vækst og prisforøgelse af naturvidenskabelig og teknisk litteratur er kraftigt stigende som følge af »videneksplosionen«. Bevilgende myndigheder på alle trin bør være opmærksom på disse forhold. Det vil være tragisk, om der skabes store huller, som senere ikke – eller kun vanskeligt – vil kunne udfyldes.

Internationalt samarbejde har altid været en livsform inden for naturvidenskab og teknologi. Dette samarbejde støttes af forskningsråd og lignende organisationer efter en kvalitetsvurdering af de enkelte samarbejdsprojekter, uden at der i øvrigt etableres en overordnet organisation. Dette mønster brydes imidlertid, når forsknings- og udviklingsopgaverne antager en presserende og samfundsvigtig karakter som f. eks. på energiområdet. På dette område deltager Danmark bl. a. i samarbejde både inden for International Energy Agency (IEA) omfattende OECD-landene og EF. Ved samarbejdsprojekterne inden for IEA betaler hvert land sine egne udgifter og deltager i den fælles projektledelse. For Danmarks vedkommende afholdes omkostningerne af energiministeriet.

EF råder derimod over betydelige midler til energiforskning og -udvikling. For det første fireårsprogram 1975-79 var totalbeløbet ca. 400 mill. kr., for det andet 1979-83 er det ca. 750 mill. kr. Som hovedregel yder EF en støtte på 50 pct. af et projekts totalomkostninger, hvorfor de resterende 50 pct. må tilvejebringes nationalt. Da det danske bidrag til EF-budgettet udgør 2,5 pct. skulle Danmark som sin andel af EF-midlerne til energiforskning og -udvikling for 1979-83 mindst opnå en støtte på 19 mill. kr. – og naturligvis helst en del mere. De til EF indsendte projektforslag underkastes på mindst to trin en kritisk undersøgelse af energiexpertter fra EF-landene. Godkendte projektforslag får derigennem et kvalitetsstempel, som kun undtagelsesvis vil kunne opnås nationalt.

Det må indrømmes, at den danske deltagelse i det første EF-program 1975-79 var ganske svag – som også påpeget af fremtrædende EF-embedsmænd. Kun med nød og næppe og i sidste øjeblik lykkedes det at hjembringe den danske andel. For at undgå en gentagelse også ved det andet EF-program 1979-83 har der af Forskningsrådenes Energiudvalg været udført et omfattende arbejde for at frembringe en både kvalitativ og

kvantitativ forøgelse af dansk industris og forsknings indsats i EF-energisamarbejdet. Der er god udsigt til, at disse bestræbelser vil lykkes, og at EF-støtten til energiforsknings- og udviklingsprojekter med dansk deltagelse vil overstige den danske »andel« på ca. 19 mill. kr.

Som andre industrielle lande har Danmark et nationalt energiprogram, som administreres af energiministeriet. For 1980 er beløbsrammen for dette (EF-80) kun ca. 100 mill. kr. Dette er en reduktion i forhold til de nærmest foregående år. Et minimumsbeløb på 200 mill. kr. vil være nødvendigt for i Danmark at opnå samme relative aktivitet som i Sverige og de andre EF-lande.

Den kombinerede informationsmængde fra de nationale og de internationale programmer er nu så overvældende, at dette i sig selv udgør et problem. Mange resultater offentliggøres i vanskeligt tilgængelige rapporter, som kun kan opspores gennem specielle databaser. For ajourføring af dansk energiforskning er adgangen til sådanne databaser en absolut nødvendighed.

For de af energiministeriet finansierede energiprogrammer er der pålagt projektledelsen en forpligtelse til at udnytte EF-støtteordningerne. Såfremt et EF-støttebeløb tildeles en statsinstitution, vil beløbet gå direkte i statskassen efter det såkaldte »bruttoprincip«. EF-støttebeløbet kan således ikke anvendes til en påtrængt udvidelse af dansk energiforskning. I energiforskerkredse betragtes anvendelsen af bruttoprincippet som særdeles uheldig, idet den hverken kan virke fremmende på den tit arbejdskrævende udformning såvel som den senere behandling af EF-ansøgningerne. Energiministeriet bør derfor hurtigst muligt overbevise finansministeriet om, at det vil være i dansk energiforskningens bedste interesse at opgive bruttoprincippet.

Sv. Aage Rasmussen (COWIconsult):

Nu er COWI jo ikke DANFOSS eller NOVO, så lige to ord om baggrunden for det jeg siger. Vi er en ingeniørvirksomhed, vi beskæftiger os med teknisk-økonomisk rådgivning, planlægning, projektering og udviklingsarbejde inden for anlægs- og byggeområdet, veje, broer, byudvikling, vandforsyning, industri osv. Vi er godt 700 ansatte i